

Synodontis decorus - Díszes tollasbajszú harcsa

ELSŐ LEÍRÓJA:	Boulenger, 1899
CSALÁD:	Mochokidae
MÉRET:	30-32 cm
C°:	22-27
pH°:	6-8
Nk°:	5-20
HELYIGÉNY:	300 liter
VISELKEDÉS:	békés, csoportos
TÁPLÁLÉK:	mindenevő
TARTÓZKODIK?	alsó szint
ÉLETTARTAM:	15-20 év
TERM.VÉD.:	nem fenyegetett

Synodontis decorus
Díszes tollasbajszú harcsa
 (Boulenger, 1899)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Synodontis decorus – Díszes tollasbajszú harcsa elterjedési területe (Map)

Közép-Afrikában, a Kongó-medencében fordul _____

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Magyar és tudományos nevéhez hűen az egyik legdekoratívabb megjelenésű tollasbajszú harcsa-faj. Külleme más fajokkal összetéveszthetetlen, jellegzetes és meglehetősen impozáns. Viszonylag karcsú alkat jellemzi, a farka felé egyre inkább elvékonyodó farktővel. Feje erős, széles, csontos. Jellegzetesen kicsi zsírszója van, farkúszója viszont erősen bemetszett, két ága megnyúlt. Nagy különlegessége, hogy a száját övező három bajszszál közül nem csak a belső, hanem a második pár is visel kinövéseket! Ez rajta kívül csak két másik fajnál (*S. clarias*, *S. flavitaeniatus*) figyelhető meg. A kifejlett példányok

hátúszójának első sugara extrém mértékben megnyúlik, a farkúszóig is hátraér! Ez fiatal halakon még nem figyelhető meg.

Színezete egyértelműen megkülönbözteti valamennyi tollasbajszú harcsától. Alapszíne fiatalon egészen fehér, ezüstös, idősödve szürkéssé válik. Ezen fekete foltminta látható, a testet nagy, kerek, koromfekete foltok díszítik, míg a fejen rengeteg, kicsi fekete pöttyöt találunk. A hát- és farkúszó fekete-fehér csíkos, a hasoldali úszók színtelenek. Idősödve a kontrasztjából veszít, kissé szürkéssé válik, de még így is látványos mintája marad.

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Impozáns, aránylag nagytermetű tollasbajszú harcsafaj, mely emiatt tágas akváriumot igényel. Érdeemes legalább 300 literes medencében gondolkodni, de ha igazán optimálisan szeretnénk őket tartani, akkor még ennél is nagyobb akváriumra lesz szükség. Egyébként könnyen tartható halak, egyrészt nem kényesek, másrészt teljesen békések.

Az egyik legkellemesebb természetű Synodontis-faj, semmiféle agressziót nem mutat, és még a hierarchiát is viszonylag gyengéd, finom küzdelmekkel állítják be, ami nem jár sérüléssel. A magányosan tartott példányok rendszerint más halakhoz (akár például Botiákhoz) csatlakoznak, és velük úszkálnak közösen, egyébként félösszé, bújóssá válnak. A természetben azt figyelték meg, hogy fiatalon még inkább egyedül vagy kisebb csoportokban élnek, de – ellentétben sok rokonukkal – a kifejlett és nagyobb halak verődnek össze csoportokba, nem ritkák a 20-50 példányt számláló csoportjaik. Éppen ezért érdemes akváriumban is legalább egy kisebb, 4-5 példányból álló csapatban gondolkoznunk, nekik persze 300 liternél azért tágasabb helyre van szükségük. Ebből az életmódból fakad, hogy fajon belül sem agresszívek egymással az idős halak. Lehetőleg ne tartsuk őket egymagukban.

Társításuk könnyű, bármilyen hallal együtttarthatóak, melyet nem tudnak elfogyasztani. A túl apró fajokat (pl.: kisebb pontylazacok, razbórák) tápláléknak nézik, de a közepes-nagyobb termetű fajokkal remekül kijönnek. Egészen szemkápráztató kongói medencék állíthatóak össze, ahol az aljzat régióját díszes tollasbajszú harcsák lakják, fölöttük pedig Pelvicachromis-sügérek, kongólazacok, lepkehalak vagy néhány csőrös bozóthal úszkál. Persze ennél bőségebb listából is válogathatunk, még ha csak afrikai fajokban gondolkozunk is. Bár a legjobb számukra a semleges körüli, kissé lágyabb víz, a közép-kemény-keményebb csapvizet is jól viselik, sőt, egyesek sikeresen tartják őket kelet-afrikai, nagy-tavi sügérek mellett is. Elég erős és robusztus halak (legalábbis kifejletten), hogy nagyobb amerikai sügérek mellett is megállják a helyüket. Társas akváriumba kerülhetnek, ha ezt a méretbeli korlátozást figyelembe vesszük.

Nagyon fontos, semmiféleképpen se kerüljenek egy akváriumba csipkelődős halakkal. Az extrém hosszan megnyúló hátúszót ugyanis előszeretettel csipkedik le az erre hajlamos fajok, mint például a szumátrai díszmárnák. Rendkívül különleges jelenség, hogy élőhelyén egy gyakorlatilag parazita életmódot folytató pontylazac-faj kimondottan a *Synodontis decorus* hátúszójának csipkedésére specializálódott. Az *Eugnathichthys eetveldi* tudományos névre hallgató pontylazac farkúszója is hasonlóvá vált a harcsákhoz (így könnyebben megbújva közöttük, hiszen a harcsáknak is fontos kommunikációs útja a színezetük, főleg zavaros vízben). Ezek a pontylazacok szinte kizárólag a harcsák hátúszóinak csipkedéséből fedezik tápanyagszükségletüket, a vadonban szinte nem is lehet olyan kifejlett harcsát fogni, melynek jól fejlett hátúszó-nyúlványa lenne.

Főleg éjszakai életmódot folytató halakról van szó. Született olyan tanulmány is, mely nappal aktív halaknak írja le őket, de az akváriumai megfigyelések erre javarészt rácafoltak. Persze, ha megszokta helyét vagy épp táplálékkal kínáljuk, napközben is előmerészkedik, de leginkább szűrőületben és éjjel aktív. A nap nagyobbik részét búvóhelyén tölti, éppen ezért fontos, hogy akváriuma bőségesen rendelkezzen különféle rejtekhelyekkel. Nem annyira válogatós ilyen téren, mint például a *Synodontis angelicus*, de igyekezzünk különböző búvóhelyekkel kedvében járni. E célra építhetünk kőrakásokat, sziklákból barlangokat, de behelyezhetünk cserepeket, lyukas vagy félbevágott kókuszdió héjakat, kerámia bujkálókat és nagyobb PVC-csőveket is. Igen természetes hatást érhetünk el uszadékfákkal, szőlőtőkével vagy red moor ágakkal. Bátran ültessünk pár tő növényt is, főleg olyanokat, melyek leárnycsokolják a világítást. Az afrikai folyami életközösséghez remekül illenek a nagyobb Anubiasok, halaink is szívesen időznek a nagy levelek árnyékában, de például a víz felszínére hajló levelű *Cryptocoryne aponogetifoliát* is bátran választhatjuk. A tompított fény, árnyékoló úszónövényzet elősegíti, hogy halaink bátrabbak legyenek. Aljzatnak okvetlenül finom homokot válasszunk, mert a durva kavics felsérti a harcsák érzékeny bajszszálait, ami fertőzésekhez vezethet.

Tiszta, bomlástermékektől mentes, alacsony nitrát tartalmú vizet igényel. Természetesen az akvárium méretéből fakadóan külső szűrés jöhet csak szóba, s legalább kéthetente iktassunk be részleges vízcserét. Pihentessük a vizet vagy használjunk vízelőkészítő szereket, mivel pikkelytelen bőrük érzékeny a maró hatású klórra, s a réztartalmú gyógyszerekre ugyancsak. A víz különböző kémiai értékeivel szemben nem nevezhető kényesnek, lágyabb és keményebb vízben is tarthatjuk, a kémhatás tekintetében enyhén savastól enyhén lúgosig megfelel számukra. 24-26 °C-os, átlagos trópusi hőmérséklet megfelelő. Hosszú életű hal, megfelelő tartás mellett a 20 évet is megérheti akár.

Etetésük egyszerű, mohó és jól táplálkozó állatokról van szó. Beszerzésükkor gyakran látni sovány példányokat, de ha az első hetekben kedvükben járunk élő, fagyasztott táplálékokkal és nyugodt, jó helyre kerülnek, akkor hamar megerősödnek és kifejezetten strapabíró állatokká válnak. Jellemzően elfogyasztják a lesüllyedő harcsatápokát, granulátumokat is, de kapjanak időnként tubifexet, grindált, televényférget, vörös szúnyoglárvát, artémiát, garnélát, kisebb földigilisztát, vegyes mixeket. Igénylik az alkalmoszerű növényi táplálék-kiegészítést. E célra megfelelő a forrázott uborka- vagy cukkini szelet, kisebb répa-karikák, zöldborsó, de ugyancsak megeszik a spirulinás tápokat is. A természetben is mindenevők, táplálékuk bázisát puhatestűek, férgek, rovarlárvák és rákok adják, de algákat és élőbevonatot is fogyasztanak.

A nőstények nagyobbak, teltebbek, és az ivari szemölcsök vizsgálatával is azonosíthatjuk a nemeket. Ettől függetlenül, akváriumban természetes úton még sosem sikerült őket szaporodásra bírni. Kelet-Európában (pl.: Csehország, Oroszország) hormonkezelés útján ívatják őket nagy tenyésztőtelepeken. Itt nagyobb számban is tudják tenyészteni – bár így is ritkák a kereskedelemben. Néha még ma is vadonfogott példányok kerülnek importálásra, élőhelyén egyébként gyakori hal. Sajnálatos módon a hormonkezelések során számos hibridet hoztak létre, több különböző fajjal is keresztezték (pl.: *S. eupterus*, *S. ornatipinnis*), néha nehéz is megmondani, hogy tiszta fajú vagy hibrid halakkal van dolgunk. A *Synodontis multipunctatus*-szal alkotott hibridje kimondottan gyakran kerül forgalomba, melynek külön fantázianevet is adtak: „Valentine Catfish” vagy „Valentine Zebra Catfish” néven („valentin-harcsa”). A fajtisza halak viszonylag drágán kerülnek forgalomba, idehaza alkalmoszerűen szerezhető be.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: *Synodontis decora*, *Synodontis vittatus*.

Eng: Barredtail squeaker, Clown squeaker, Clown Synodontis, Decorated Synodontis

Egyéb köznevei: _____

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Harcsafélék](#)

KULCSSZAVAK:

[Boulenger, 1899](#), [Harcsafélék](#), [Mochokidae](#), [Díszes tollasbajszú harcsa](#), [Synodontis decorus](#), [Akváriumi halak](#), [akvarisztika](#)

JELLEMZŐK:

[közepesen áramló vízi](#), [félsavas \(6-6.5 pH\)](#), [lassan mozgó vízi](#), [Kongó](#), [hőigényes \(25-30 °C\)](#), [mindenevő](#), [Közép-Afrika](#), [alsó szint](#), [átlagos növényzetigényű](#), [békés viselkedés](#), [lassú mozgású](#), [bújós](#), [lágyvízi \(5-10 Nk°\)](#), [barna vízi](#), [közepes hőigényű \(20-25°C\)](#), [sárga vízi](#), [közepesen keményvízi \(10-15°Nk\)](#), [békés rajhal](#), [keményvízi \(15-20 Nk°\)](#), [hosszú életű 6 év fölött](#), [óriás méretű 20 cm fölött](#), [nagy \(több 200 liternél\)](#), [Afrika](#), [féllúgos \(7.5-8 pH\)](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

- Dr Lothar Seegers: **Die Welse Afrikas – Ein Handbuch für Bestimmung und Pflege**
- Akvárium Magazin XV. évf. 90. szám.: Remete Mary: Elfeledett gyöngyszemek új fényben
- <https://www.seriouslyfish.com/species/synodontis-decorum/>
- https://www.planetcatfish.com/common/species.php?species_id=84
- <https://www.fishbase.se/summary/synodontis-decorus.html>
- <https://www.aquariumglaser.de/en/fish-archives/synodontis-decorus-2/>
- https://www.scotcat.com/factsheets/synodontis_decorus.htm

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2012-08-31 09:01:17

Legutolsó frissítés: 2021-02-07 15:50:52

Katalógus ID: 4437

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/harcsafelek/synodontis-decorus.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva